BIZTONSÁGI ADATLAP
(CLP és REACH szerint módosítva)

1. AZ ANYAG/KÉSZÍTMÉNY ÉS A TÁRSASÁG/VÁLLALAT AZONOSÍTÁSA

1. 1. Az anyag vagy készítmény azonosítása

Az anyag/készítmény neve: ***Szén-dioxid patronba töltve***
CAS szám: 124-38-9
EU szám: 204-696-9
Regisztrációs szám:
Regisztrált név:

1. 2. Az anyagok/készítmények felhasználása

ipari, élelmiszeripari és/vagy egészségügyi felhasználás,

1. 3. A biztonsági adatlap szállítójának adatai

Gyártó/Szállító: Liss Patrongyártó, Töltő és Forgalmazó Kft.
Cím: 9653 Répcelak, Carl von Linde út 1.
Tel.: +36-95-588-100 Fax: +36-95-588-114 Email: liss@liss.hu

Forgalmazó: Liss Patrongyártó, Töltő és Forgalmazó Kft.
Cím: 9653 Répcelak, Carl von Linde út 1.
Tel.: +36-95-588-100 Fax: +36-95-588-114 Email: liss@liss.hu

Felelős: Liss Patrongyártó, Töltő és Forgalmazó Kft.
+36-95-588-100
liss@liss.hu

1. 4. Sürgősségi telefon

EGÉSZSÉGÜGYI TOXIKOLÓGIAI TÁJÉKOZTATÓ SZOLGÁLAT (ETTSZ)
1096 Budapest, Nagyvárad tér 2.
Tel: 06-80-20-11-99, 06-1-476-6464

2. VESZÉLYESSÉG SZERINTI BESOROLÁS

2.1. Az 1272/2008/EK rendelet szerinti osztályozás

GHS címkézési elemek

GHS04

FIGYELEM

Kategória

Nyomás alatt lévő gáz, cseppfolyósított,

Figyelmeztető (H) mondatok

H280 - Nyomás alatt lévő gázt tartalmaz; hő hatására robbanhat.

Óvintézkedésre vonatkozó (P) mondatok

P102 - Gyermekektől elzárva tartandó
P315 - Azonnal orvosi ellátást kell kérni
P410+P403 - Napfénytől védendő. Jól szellőző helyen tárolandó

Kiegészítő információk

2.2. A 67/548/EGK irányelv vagy az 1999/45/EK irányelv szerinti osztályozás

Kockázati (R) mondatok

Biztonsági (S) mondatok

S1/2 - Elzárva és gyermekek számára hozzáférhetetlen helyen tartandó
S9 - Az edényzet jól szellőztethető helyen tartandó
S23 - A keletkező gázt/füstöt/gőzt/permetet nem szabad belélegezni (a gyártó határozza meg)
S45 - Baleset vagy rosszullét esetén azonnal orvost kell hívni. Ha lehetséges, a címkét meg kell mutatni

2.3. Egyéb veszélyek

19,5% alatti oxigén szint fulladást okoz, a szén-dioxidnak való kitettség hányingert és légzési problémákat okoz, magas koncentrációban értágulatot okozhat, ami a keringés összeomlásához vezethet,

2.3.1. Egészségre gyakorolt hatások

fulladásveszély, fagyásveszély,

2.3.2. Környezeti hatások

fagyásveszély,

2.3.3. Fizikai és kémiai veszélyek

nincs adat

2.3.4. Specifikus veszélyek

nincs adat

3. AZ ALKOTÓRÉSZEKRE VONATKOZÓ ÖSSZETÉTEL/INFORMÁCIÓ

124-38-9	Szén-dioxid	99.5 %

GHS04

Nyomás alatt lévő gáz, sűrített gáz, H280

(Az R és H mondatok teljes szövegét lásd a 16. pontban.)

4. ELSŐSEGÉLYNYÚJTÁSI INTÉZKEDÉSEK

Belégzés

fulladásveszély, sérültet friss levegőre vinni, légzéskimaradáskor azonnal mesterséges lélegeztetést végezni, vagy oxigén belélegzést alkalmazni,

Szem

fagyásveszély,

Bőr

fagyásveszély,

Lenyelés

káros hatás nem várható,

Akut és késleltetett tünetek és hatások

szén-dioxid a legerősebb agyi értágítóként ismert, belégzése nagy koncentrációban felgyorsult keringési elégtelenséget okoz, ami kómához és halálhoz vezethet. Valószínűleg a fulladás a szén-dioxid túl expozíciója előtt bekövetkezik. Krónikus, káros hatás nem ismert ismételt alacsony koncentrációban történő belégzés esetén.
Alacsony koncentrációjú szén-dioxid kitettség fokozott légzést és fejfájást okoz. Hatásai oxigénhiány következtében a fulladás lehet:szapora légzés, csökkent mentális éberség, csökkent koordináció, hibás ítélet, depresszió minden érzés, érzelmi instabilitás, és fáradtság érzet. Ahogy halad előbbre a fulladás, hányinger, hányás, levertség, és eszméletvesztéssel járhat, végül görcsökhöz, kómához, halálhoz vezethet.
Oxigén hiányos állapot a terhesség alatt fejlődési rendellenességet okoz emberekben és kísérleti állatokban.

Általános

Utasítás az orvos számára: tüneti megfigyelő kezelés,

5. TŰZVÉDELMI INTÉZKEDÉSEK

Tűzveszélyességi osztály: E Nem tűzveszélyes

5.1. Megfelelő oltóanyag

a környező tűz körülményeinek megfelelő oltóanyagot használni, az anyag oltja a tüzet,

5.2. Oltóanyag, mely biztonsági okokból nem használható

nem ismert,

5.3. Égési (hőbomlási) termékek

nem éghető,

5.4. Speciális védőfelszerelés tűzoltóknak

Viseljünk egyéni lélegeztetőkészüléket. zárt térben a környező levegőtől független légzőkészüléket kell használni,

5.5. Specifikus veszélyek

nincs adat

5.6. Specifikus módszerek

nincs adat

6. INTÉZKEDÉSEK VÉLETLEN SZABADBA JUTÁS ESETÉN

6.1. Személyekre vonatkozó óvintézkedések

védőfelszerelést felvenni, a területet ürítsük ki és zárjuk le, széloldalon tartózkodni,

6.2. Környezetre vonatkozó óvintézkedések

ha lehetséges, a tömítetlenséget megszüntetni, az anyag csatornába, gödrökbe és pincébe jutását megakadályozni, ha az anyag csatornába, vízbe került, a hatóságnak jelezni,

6.3. A szennyezés-mentesítés módszerei

szellőztessük a területet, mindenkit figyelmeztetni, a kiszóródott anyagot összegyűjteni zárt edényben a megsemmisítés helyére szállítani, saját védelmére figyeljen !!!

6.4. Egyéb szakaszokra való hivatkozás

A védőfelszerelések a 8. pontban találhatóak.

7. KEZELÉS ÉS TÁROLÁS

7.1. Kezelés

7.1.1. Műszaki óvintézkedések

szellőztetésről gondoskodni kell, védőeszközök használata ajánlott,

7.1.2. Biztonsági kezelési tanács

kerüljük a termék bőrre, szembe, ruhára jutását, kerüljük a termék permetének, gőzének belélegzését, meg kell akadályozni, hogy az áru érintkezzék vízzel, csak olyan berendezést használjunk, amely erre a termékre, a tervezett nyomásra és hőmérsékletre alkalmas,

7.2. Tárolás

7.2.1. Műszaki intézkedések/tárolási feltételek

száraz, hűvös és jól szellőztetett helyen, eredeti, zárt csomagolásban, hőtől, gyújtóforrástól távol,

7.2.2. Összeférhetetlen termékek

nincs adat

7.2.3. Csomagolóanyagok

kiskereskedelmi kiszerelésben, és /vagy ömlesztve

7.3. Speciális felhasználás

nincs adat

8. AZ EXPOZÍCIÓ ELLENŐRZÉSE - EGYÉNI VÉDELEM

8.1. Expozíciós határértékek

Komponens neve:	AK érték (mg/m3)	CK érték (mg/m3)	MK érték (mg/m3)
1. Szén-dioxid	9000	18000	

8.2. Az expozíció ellenőrzése

szellőztetésről gondoskodni kell, védőeszközök használata ajánlott, kerüljük a termék permetének, gőzének belélegzését, kerüljük a termék bőrre, szembe, ruhára jutását,

8.2.1. A foglalkozási expozició ellenőrzése

8.2.1.1. Légzésvédelem

nem megfelelő szellőztetés vagy elszívás esetén légzőkészüléket kell alkalmazni,

8.2.1.2. Kézvédelem

védőkesztyű, (MSZ EN-388),

8.2.1.3. Szemvédelem

szorosan záró védőszemüveg (EN 166),

8.2.1.4. Bőrvédelem

biztonsági cipő (MSZ EN 345-1, SB)

8.2.2. A környezeti expozíció ellenőrzése

az anyag csatornába, gödrökbe és pincébe jutását megakadályozni,

9. FIZIKAI ÉS KÉMIAI TULAJDONSÁGOK

9.1. Alapvető fizikai és kémiai tulajdonságokra vonatkozó információk

Halmazállapot:	gáz, tárgyakban,
Szín:	szürkés színű,
Szag:	szagtalan,

Az egészségre, biztonságra és környezetre vonatkozó fontos információk

Ph:	nem értelmezhető/not applicable
Forráspont/tartomány (°C):	nem értelmezhető/not applicable
Gyulladáspont (°C):	nem értelmezhető/not applicable
Robbanási határok:	
- alsó:	nem értelmezhető/not applicable
- felső:	nem értelmezhető/not applicable
Oxidálóképesség:	nem értelmezhető/not applicable
Gőznyomás (20°C):	57,258 bar
Sűrűség (20°C):	nem értelmezhető/not applicable
Fajlagos sűrűség (víz=1), (20°C):	nem értelmezhető/not applicable
Oldhatóság:	
- vízben:	vízben oldódik,
- más oldószerben:	nincs adat,
Megoszlási hányados (n-oktanol/víz):	0,83
Viszkozitás:	nem értelmezhető/not applicable
Gőzsűrűség:	1,8474 kg/m3 (15°C), 1,9767 kg/m3 (0°C, 1013mbar)
Párolgási szám:	nem értelmezhető/not applicable
Bomlási hőmérséklet:	nem értelmezhető/not applicable
Egyéb adatok:	Töltési nyomás: 8MPa (1,175psi), Nyomás (50 °C-on): 18 MPa (2,645 psi), Felszakadási nyomás: min.52MPa,

9.2. Egyéb információk

Olvadáspont/tartomány (°C):	nem értelmezhető/not applicable
Lobbanáspont (°C):	nem értelmezhető/not applicable

10. STABILITÁS ÉS REAKCIÓKÉSZSÉG

10.1. Reakciókészség

normál körülmények között stabil anyag,

10.2. Kémiai stabilitás

normál körülmények között nincs bomlás,

10.3. Veszélyes reakciók

nincs elérhető információ

10.4. Kerülendő körülmények

stabil anyag,

10.5. Kerülendő anyagok

Bizonyos reaktív fémekkel, hidridekkel, nedves cézium-monoxiddal, vagy lítium-karbid acetilén diaminnal meggyulladhat. Átadás alatt a szén-dioxid nátrium-peroxid és alumínium vagy magnézium keverékével felrobbanhat.

10.6. Veszélyes bomlástermékek

nincs adat,

11. TOXIKOLÓGIAI INFORMÁCIÓK

Érintett anyag

Szén-dioxid patronba töltve

11.1. Akut toxicitás

11.1.1. Belélegezve

nincs meghatározva,
Jelentések szerint állatokban:

11.1.2. Lenyelve

nincs adat

Jelentések szerint állatokban:

11.1.3. Bőrrel érintkezve

nincs adat
Jelentések szerint állatokban:

11.2. Helyi hatások

11.2.1. Belélegzve

szén-dioxid a legerősebb agyi értágítóként ismert, belégzése nagy koncentrációban felgyorsult keringési elégtelenséget okoz, ami kómához és halálhoz vezethet. Valószínűleg a fulladás a szén-dioxid túl expozíciója előtt bekövetkezik. Krónikus, káros hatás nem ismert ismételt alacsony koncentrációban történő belégzés esetén. Alacsony koncentrációjú szén-dioxid kitettség fokozott légzést és fejfájást okoz. Hatásai oxigénhiány következtében a fulladás lehet:szapora légzés, csökkent mentális
éberség, csökkent koordináció, hibás ítélet, depresszió minden érzés, érzelmi instabilitás,
és fáradtság érzet. Ahogy halad előbbre a fulladás, hányinger, hányás, levertség, és eszméletvesztéssel járhat, végül görcsökhöz, kómához, halálhoz vezethet.
Oxigén hiányos állapot a terhesség alatt fejlődési rendellenességet okoz emberekben és kísérleti állatokban.

11.2.2. Bőrrel érintkezve

káros hatás nem várható,

11.2.3. Szembe jutva

káros hatás nem várható,

11.3. Szenzibilitás

nem szenzibilizál,

11.4. Krónikus toxicitás

nincs adat

11.5. Specifikus hatások

11.5.1. Genotoxicitás

nem mutagén,

11.5.2. Karcinogenitás

nem karcinogén,

11.5.3. Reproduktív toxicitás

nem okoz reproduktív toxicitást,

12. ÖKOLÓGIAI INFORMÁCIÓ

Érintett anyag

Szén-dioxid patronba töltve

12.1. Ökotoxicitás

12.1.1. Vízi toxicitás

nincs adat

12.1.2. Szárazföldi toxicitás

nincs adat

12.1.3. Szenyvízkezelőben mutatott viselkedés

nincs adat

12.2. Mobilitás

nincs adat,

12.3. Perzisztencia és lebomlási képesség

12.3.1. Általános

12.3.2. Vízben

nincs adat,

12.3.3. Levegőben

nincs adat,

12.3.4. Talajokban és üledékekben

nincs adat,

12.4. Bioakkumulációs képesség

nincs adat,

12.5. A PBT- és a vPvB- értékelés eredményei

nem tartalmaz poliklórozott szénhidrogéneket és nehézfémeket,

12.6. Egyéb káros hatások

az anyag vízbe, termőföldre, csatornába kerülését megakadályozni, ha az anyag csatornába, vízbe került, a hatóságnak jelezni,

13. SZEMPONTOK AZ ÁRTALMATLANÍTÁSHOZ

13.1. Termék ártalmatlanítása

Az anyag vagy készítmény felhasználásából származó további használatra alkalmatlanná vált terméket, az anyaggal szennyezett eszközöket ill. csomagolóanyagokat, engedéllyel rendelkező kezelőhöz kell szállítani további hasznosítás / ártalmatlanítás céljából.

13.2. Csomagolás ártalmatlanítása

csomagolást úgy kell kezelni, mint a terméket,

13.3. EWC adatok

15 01 05 vegyes összetételű kompozit csomagolási hulladékok

14. A SZÁLLÍTÁSRA VONATKOZÓ INFORMÁCIÓ

UN szám

2037

ADR/ADN/RID

Helyes szállítási megnevezés:	GÁZZAL TÖLTÖTT KISMÉRETŰ TARTÁLYOK (GÁZPATRONOK)
Műszaki/Kereskedelmi név:	Szén-dioxid patronba töltve
Veszélyességi osztály:	2
Veszélyességi bárca:	2.2
Osztálybasorolási kód:	5A
Csomagolási csoport:	-
Veszélyt jelölő (Kemler) szám:	20
Környezetre veszélyes:	NEM
Alagút korlátozási kód:	(E)

IMDG

Helyes szállítási megnevezés:	GÁZZAL TÖLTÖTT KISMÉRETŰ TARTÁLYOK (GÁZPATRONOK)
Műszaki/Kereskedelmi név:	Szén-dioxid patronba töltve
Veszélyességi osztály:	2
Veszélyességi bárca:	2.2
Csomagolási csoport:	-
EmS:	F-D,S-U,
Tengervízszennyezőség:	NEM

IATA

Helyes szállítási megnevezés:	Gas cartridges
Műszaki/Kereskedelmi név:	Szén-dioxid patronba töltve
Veszélyességi osztály:	2.2
Veszélyességi bárca:	2.2
Csomagolási csoport:	-
PAX:	Y203.203
CAO:	203
UN szám:	2037

15. SZABÁLYOZÁSRA VONATKOZÓ INFORMÁCIÓ

15.1. Seveso kategória

-

15.2. Raktárosztály

2A raktárosztály: Sűrített, cseppfolyósított vagy nyomás alatt oldott gázok,

15.3. WGK

-

15.4. A termékre vonatkozó fontosabb hazai előírások

1993. évi XCIII. törvény a munkavédelemről és kapcsolódó rendeletek
2000. évi XLIII. törvény a hulladékgazdálkodásról
2000. évi XXV. törvény a kémiai biztonságról
98/2001 (VI. 15.) Korm. rendelete a hulladékkal kapcsolatos tevékenységek végzésének feltételeiről
25/1996. (VIII. 28.) NM rendelete az egészséget nem veszélyeztető munkavégzés és munkakörülmények általá-nos egészségügyi követelményeiről
26/1996. (VIII. 28.) NM rendelete az egyes egészségkárosító kockázatok között foglalkoztatott munkavállalók (napi, heti) expozíciós idejének korlátozásáról
28/2011. (IX. 6.) BM rendelete az Országos Tűzvédelmi Szabályzat kiadásáról
44/2000. (XII. 20.) EüM rendelet a veszélyes anyagokkal és veszélyes készítményekkel kapcsolatos egyes eljá-rások illetve tevékenységek részletes szabályairól
25/2000. (IX. 30.) EüM-SzCsM együttes rendelet a munkahelyek kémiai biztonságáról
3/2006. (I. 26.) EüM rendelet az Európai Unióban osztályozott veszélyes anyagok jegyzékéről
1907/2006/EK rendelet a vegyi anyagok regisztrálásáról, értékeléséről, engedélyezéséről és korlátozásáról (REACH)

15.5. Egyéb vonatkozó nemzeti szabályozás

Veszélyes anyagok munkahelyi levegőben megengedett határértékei: 25/2000.(IX.30.)
EüM-SzCSM együttes rendelet a munkahelyek kémiai biztonságáról és az azt módosító 13/2002.(XI.28.) EszCsM-FMM együttes rendelet
EWC kódszámok: 16/2001.(VII.18.) KöM rendeletet a hulladékok jegyzékéről és az azt módosító 10/2002(III.26.) sz. KöM rendelet.
Közúti szállítási osztály: 1979. évi 19. törvényre valamint (A Veszélyes áruk Nemzetközi Közúti Szállításáról szóló Európai Megállapodás "A" és "B" Mellékletének kihirdetéséről és belföldi alkalmazásáról szóló 20/1979.(IX.18.)KPM rendelet) és azt módosító
71/2011 (XII.8.) rendelet, valamint a 2006. évi LXXVII törvény C függelék melléklete (A Nemzetközi Vasúti Árufuvarozási Egyezmény mellékleteinek belföldi alkalmazásának kihirdetéséről szóló 72/2011 (XII.8.) NFM rendelet.
1272/2008/EK rendelet az anygaok és keverékek osztályozásáról, címkézéséről és csomagolásáról, a 667/548/EGK és az 1999/45/EK irányelv módosításáról és hatályon kívül helyezéséről, valamint az 1907/2006/EK rendelet módosításáról.

15.6. Kémiai biztonsági értékelés:

nincs elérhető információ

16. EGYÉB INFORMÁCIÓ

A felülvizsgálat az alábbi pontokat érintette:

1.3, 3.3.3, 3.3.4, 4.2, 4.5, 4.6, 5.5, 5.6, 6.4, 7.2.2, 7.2.3, 7.3, 8.1, 8.2.1.1, 10.2, 10.5, 10.6, 10.7, 11.1.1, 11.1.2, 11.1.3, 11.2.3, 11.2.2, 11.2.1, 11.3, 11.4, 11.5.1, 11.5.2, 11.5.3, 12.1.1, 12.1.2, 12.1.3, 12.2, 12.3.1, 12.3.2, 12.3.3, 12.4, 12.6, 12.5, 14, 15.14, 15.11, 15.10, 16.3

R mondatok

H mondatok

H280 - Nyomás alatt lévő gázt tartalmaz; hő hatására robbanhat.

16.1. Általános információk

Ez az információ a TERMÉKRE MINT OLYANRA vonatkozik és megfelel az vállalkozás specifikációjának.
Készítmények és keverékek esetén meg kell győződni, hogy új veszély nem lép fel.
Az adatlapban található információ a biztonsági adatlap nyomtatásának időpontjában meglévő legjobb ismereteinken alapszik és jóhiszeműen adjuk. Bizonyos adatok felülvizsgálata azonban folyamatban van.
A felhasználók figyelmét felhívjuk további veszélyek lehetőségére, ha a terméket más célra használják, mint amelyre ajánlott. Ezt az adatlapot csak megelőzés és biztonság céljából szabad használni és sokszorosítani.
A törvényekre, előírásokra és gyakorlati szabályokra, dokumentumokra vonatkozó hivatkozások nem tekinthetők teljesnek.
A terméket átvevő személy felelőssége, hogy megnézze az összes a termék használatával és kezelésével kapcsolatos hivatalos dokumentumot.
Az is a terméket kezelők felelőssége, hogy az ebben a biztonsági adatlapban szereplő és a munka biztonságához, az egészség és a környezet védelméhez szükséges információ egészét továbbadják minden következő személynek, aki bármilyen módon kapcsolatba kerül a termékkel (felhasználás, tárolás, konténerek tisztítása, egyéb eljárások).

16.2. Műszaki tanácsadó szolgálat

Liss Patrongyártó, Töltő és Forgalmazó Kft.
Cím: 9653 Répcelak, Carl von Linde út 1.
Tel.: +36-95-588-100 Fax: +36-95-588-114

16.3. Az adatlap összeállításához használt adatok forrásai

Liss Termék adatlap,

16.4. Egyéb információ

-

HUNGÁRIA VESZÉLYESÁRU MÉRNÖKI IRODA KFT.
1238 Bp., Nagykőrösi út 349.
Adószám: 12612873-2-42